

Maak je eigen Pers
Met de iPad- en iPhone-app
De Pers krant.

ga naar livingsocial.nl/bol
€20 nu €10 voor 10
*alleen vandaag nog verkrijgbaar op LivingSocial.nl

laatste kans! bol.com livingsocial

De Pers

Dagblad

GRATIS, MAAR NIET GOEDKOOP

Fake? Tuurlijk niet! Lang leve Lana del Rey!

••••
Pagina 14

Speech op bestelling

Een toespraak moet steeds vaker 'een gevoel' overbrengen. Omdat niet iedereen daar even goed in is, hebben speechschrijvers de toekomst.

••••
Pagina 6

LUMINE.NL

Exoplaneten
Zoeken naar het zusje van de aarde

••••
Pagina 8

Och arme Euromast

Rotterdamse blikvanger zucht onder geruzie over geld.

••••
Pagina 3

Alles moet wijken

NOC*NSF-directeur wil ons land bij eerste tien op de Spelen.

••••
Pagina 19

„ Ik ben héél blij dat ik mij ben.

••••
Emilio Guzman, grappenmaker en het broertje van. Pagina 12

Je laat Piet Hein Donner geen kroeggrappen maken.

Renée Broekmeulen Speechschrijver

De Amerikaanse president Barack Obama (rechts) werkt met zijn belangrijkste speechschrijver aan een toespraak. HOLLANDE HOOGTE

Speechen als Obama

#Speechschrijver Bij kleine gemeenten, bij middelgrote bedrijven, overal duiken speechschrijvers op. En ze worden alleen maar belangrijker in de toekomst. Het echte speechen draait om emotie.

Joris van Egmond
Amsterdam

Je staat te speechen voor een zaal met duizend man en je maakt een grap. Niemand lacht. Stamelende directeuren of hakkelende wethouders zijn van alle tijden. Het verschil met vroeger? Nu huren ze een speechschrijver in.

In politiek Den Haag liepen ze al langer rond en CEO's van multinationals lieten hun toespraken ook al schrijven. Maar sinds een jaar of vijf zijn ze overal. Cursussen zitten vol en bij gemeenten als 's-Hertogenbosch en Delft zijn ze 'vanzelfsprekend'.

Waarom sinds vijf jaar? Iedereen wil speechen als Barack Obama.

De Hogeschool Utrecht heeft sinds een paar jaar een masterclass, de cursus Speeches met Impact zit meestal vol, net als die van trainingsbureau Debatrix. Belangrijk: door een speech moet een anonieme directeur 'of een wethouder 'een gezicht' krijgen. 'Tijdens onzekerheid bij bijvoorbeeld banken verlangen spaarders naar duidelijke woorden', zegt speechschrijver Bob de Ruiters. 'Hier staan we voor, dat gaan we doen. Dat moet dan blijken uit een speech. Een

directeur moet zich blootgeven om vertrouwen te winnen.'

Goed, niet iedereen kan dat. Sommigen roepen de hulp van een ander in. Wat je als speechschrijver nodig hebt: een beetje taalgevoel en vleugle inlevingsvermogen. Hoewel het verstandig is eerst een mini-opleiding te volgen bij een van de pakweg twintig speechschrijfcurssussen. Je weet dan hoe een speech aan impact wint, door bijvoorbeeld een verrassend begin. Het ligt te voor de hand om het publiek welkom te heten. 'Niets saaiers dan: Dames en heren, wat fijn dat u er bent. Ik vind het een eer om hier voor u te staan', zegt Lars Duursma van trainingsbureau Debatrix.

Jarig

De valkuilen voor een speech zijn talrijker dan de mooie vondsten. Neem het geval van de directeur van de VVV Zuid-Limburg. Tijdens de nieuwjaarspeech die ze een week geleden hield, werd een dia getoond met een foto van de nieuwe medewerker Cindy. De directeur speechte: 'Er is nog iets bijzonders met Cindy. Zij is vandaag jarig. Ik heb een vraag aan de zaal. Zijn er nog meer mensen vandaag jarig?' En tussenhaakjes: zo ja,

uitnodigen om te gaan staan. Zingen. Er werd weinig aan spontaniteit overgelaten.

Dat was ook het geval bij Jan Peter Balkenende die zijn speech op het Burning Rubber Gala twee jaar geleden begon met een nogal seksistische

32

Speechschrijvers

Er lopen 32 speechschrijvers bij de ministeries in Den Haag rond. Veertien jaar geleden waren het er slechts zes.

grap over de geur van een condoom. Tenenkrommend, vindt freelance speechschrijver Renée Broekmeulen die toespraak. 'Een goede speech is op maat gemaakt voor de spreker. Je laat Piet Hein Donner ook geen kroeggrappen maken, dat past niet. Net zoals je de burgemeester van Almere, Annemarie Jorritsma, geen

zwaar intellectueel verhaal moet laten afsteken. Het publiek speelt ook een belangrijke rol. Je speecht anders voor een groep CEO's dan voor een groep huisvrouwen uit Ommen.'

Broekmeulen, speechschrijver voor onder anderen Wouter Bos en Jan Kees de Jager, wordt door veel bedrijven gevraagd. 'Overtuigen en enthousiasmeren', dat is volgens haar het belangrijkste doel van een speech. Het publiek moet zich een toespraak, of delen daarvan, later nog kunnen herinneren. 'Makkelijker gezegd dan gedaan. Want het is volgens haar niet de bedoeling op zoek te gaan naar oneliners. Die komen vanzelf, als het goed is althans. Een goede speech is volgens haar concreet, in spreektaal in plaats van in schrijftaal en heeft een duidelijke rode draad. Er zijn enkele trucs; begin met een treffende anekdote en maak het onderwerp later breder. Pas wel op, een speech moet niet te lollig worden.

Voor al beleidsmakers, journalisten en communicatieadviseurs, zijn speechschrijvers in de dop. Maar iedereen kan het worden. Met een beetje talent en als de opdrachten binnenkomen, kun je met gemak

een paar honderd euro per speech verdienen. De invloed van zo'n toespraak kan groot zijn. Niet dat beoerdd beleid met een bevlogen toespraak kan worden verholpen, maar het vertrouwen van de medewerker in de organisatie kan wel degelijk toenemen. En vergeet powerpoint, als je in een speech alleen informatie wil overbrengen, is een memo sturen effectiever. Het echte speechen draait om emotie.

Dodelijk

Dat een lolletje dodelijk kan zijn, heeft Robert Nolet, speechschrijver van de Nederlandse Spoorwegen, ondervonden. Hij zag enkele jaren terug een door een ander geschreven speech. De spreker wilde een goede grap vertellen, maar het bleef muisstil. 'Een nachtmerrie voor elke spreker. Bij de opening van een station mag je best een grap vertellen. Wat zelfironie kan dan nooit kwaad. Ik heb ooit eens geschreven: 'U denkt vast dat de NS over vertraging gaat, maar het gaat ons juist om vooruitgang.' Maar pas als je blijft op met zoiets. Als niemand lacht, is het killing.'

Wat dat betreft kunnen er nooit genoeg goede speechschrijvers zijn.

Lekker goedkoop

Een voormalige Amerikaanse tandarts gebruikte jarenlang paperclips in plaats van stalen pennen bij wortelkanaalbehandelingen.

Zes centimeter

Voor het eerst sinds zestig jaar mogen medewerkers van Disney baarden en sikjes dragen. De maximale lengte van een baardje is 6 centimeter.

Verrassing

Een 24-jarige Afghaanse vrouw baarde gisteren een zesling. Ze dacht ze zwanger was van één baby. Haar zes kindjes zijn klein, maar gezond.

